

Halászati Lapok

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

VII. évfolyam

2006/
December

A Haltermelők Országos Szövetsége
és Termék Tanácsa információs és marketing hírlevele

SZERKESZTI: Szerkesztő Bizottság • FELELŐS SZERKESZTŐ: Hajtun György

Évszázados hagyományokra építve

A magyar állategészségügy több mint száz éves múltra tekint vissza, s talán ennek is köszönhető, hogy a magyar állat-egészségügyi szolgáltatnak, mint hatóságnak igen jó a híre a nagyvilágban. Az elmúlt évtizedekben természetesen igen sok változást élt meg a szervezet, de az biztos, hogy a magas színvonalú szakmai tudás soha nem hiányzott. A sokat megélt szervezetet másfél éve Dr. Süth Miklós, az Élelmiszerlánc-biztonsági, állat- és növény-egészségügyi főosztály (rövidebben könnyebb megjegyezni: ÉBAN) vezeti, akit leginkább a baromfiinfluenza járvány miatt kapott fel a honi és a nemzetközi sajtó. A beszélgetésünk fonala természetesen a haltermelésre és annak állat-egészségügyi helyzetére is kiterjedt.

• Főállatorvos úr, Ön fiatalon, 34 éves került ebbe a pozícióba. Mekkora terhet jelent Önnek a hagyományok továbbvitele, képviselése?

– Kétségtelen tény, hogy a hatósági szervezetnek komoly hagyományai vannak, hiszen a magyar állatorvosi képzés több mint száz éves múltra tekint vissza. A képzéssel párhuzamosan az élelmiszer-biztonság – még ha nem is így hívták – kérdése is napirenden volt. Ha felemlgetjük azokat az állatorvosokat, akik iskolaalapítók voltak, akikről egyes betegségeket neveztek el – lásd. Aujeszky-kór, vagy a Marek-féle baromfibetegség – akkor láthatjuk, hogy megalapoztuk a helyünket Európában és a világ más kontinensén is. Néhány hete, Kínában járva a kínai főállatorvos meg is említette, hogy a magyar állatorvosok által írt tankönyvekből tanult. Azt gondolom, hogy az elmúlt időszakban az állategészségügyi és élelmiszerellenőrzési szolgálat mindent megtett annak érdekében, hogy a magyar hatóság pecsétje a világ minden pontján garanciát jelent, s hitelt érdemlő, megfelelő alapot biztosító termelési hátteret jelent. Magyarország export-tevékenysége jól mutatja, hogy az állat-egészségügyi szolgálat

nem gátja a termékek piacra jutásának. Hazánkban kereskedelmi partnere az Egyesült Államok, Kína, Távol-Kelet, Oroszország, és természetesen Európa bármely országával folytathatunk és folytatunk is szabad kereskedelmet, mégpedig korlátozás nélkül. A múlt tehát nagy terhet is jelent, mert ha valami jól működött, azt csakis legalább azonos, de inkább magasabb szinten szabad továbbvinni. Azt azért remélem, hogy az elmúlt másfél évben a kollégák is azon dolgoztak, hogyan lehetne a hazai állattartók versenyképességét fokozni. Állategészségügyi szempontból az a feladatunk, hogy megfelelő szakember gárdával és megfelelő hatósági erővel támogassuk, a különböző betegségek elleni, mentesítéseket.

• Maradjunk még egy kicsit a (közel) múltnál: az utóbbi két-három évben jelentős átalakításon ment keresztül a szervezet. Van-e Önnek szervezeti átalakítási jellegű feladata?

– Most is egy szervezeti átalakítás előtt állunk, mégpedig a közigazgatás szempontjából, hiszen az ügyfélbarát, gyorsabban működő államigazgatási szervezet kialakítása, működtetése ma már jogos igény. Egy ellenőrző

Tartalom:

Módosult az alapszabály	3
Nagy halászat az Öreg-tavon	4
A teológus polgármester	4
Hal-árral szemben	6
Tűzálló kardhalak	8
Első magyar Halas-Horgász Kispályás	
Focibajnokság!	8

hatóság speciális helyzetben van, mivel bizonyos feladatok ellátásánál az Európai Unió által is meghatározott létszámot kell biztosítani. Példaként említhetem a húsvizsgálatot, amelynél a rendeletek határozott ideig előírják az állatorvos jelenlétét, ide tehát megfelelő létszámot kell biztosítani. Bizonyos határon túl tehát nem csökkenthetjük a létszámot, mivel az a feladat ellátását veszélyezteti. De ebből a szempontból is adódik lehetőség a feladatok átszervezésére, amellyel jelentősen felgyorsítható az ügyintézés. Tavaly, év végén, amikor az új állat-egészségügyi törvényt az Országgyűlés elfogadta, az előtte lévő időszakban, a törvény előkészítés fázisában, az állat-egészségügyi szervezetben létrehoztunk egy új „kategóriát”, a magán- és a hatósági állatorvos mellett: ez pedig, a jogosult állatorvosi besorolás. Az egyik célunk ezzel éppen az volt, hogy találjunk olyan, felelősséggel bíró személyeket, akik a legtöbb információval rendelkeznek az állattartó te-lepekről, akik ott a mindennapi kezeléseket ellájták, és egy állatszállítás előtt valóban hitelt érdemlően tudnak nyilatkozni és felelősséget vállalni a szállítmányért. Ennek megfelelően a jogosult állatorvost megfelelő jog- és hatáskörrel ruháztuk fel, miszerint egy előkészítő, igazoló nyilatkozatot ad a hatóság részére, s úgy gondoljuk, ez az állattartónak is nagy segítség. Ez a lépés abból a szempontból is fontos volt, mert a szervezet karcsúsítása ezen a módon is megoldhatónak látszott, ugyanis az elmúlt néhány év alatt jelentős, csaknem fele létszámmal kellett csökkenteni a

**Kellemes Karácsonyi Ünnepeket
és eredményekben gazdag Boldog Új Évet Kívánunk
minden kedves Olvasónknak!**

(Folytatás a 2. oldalon)

Évszázados hagyományokra építve

(Folytatás az 1. oldalról)

hatósági állatorvosok és az állat-egészségügyi és élelmiszer-ellenőrző állomásokon dolgozók számát. Ezt a karcsúsítást valamiféleképpen kompenzálnunk kellett, amit a jogosult állatorvos fogalmával sikerült megoldanunk. Nos, nem mondhatom, hogy mindez feszültségek nélkül ment végbe, ma is vannak nehézségek, de gazdasági és szakmai szempontból is igazolódni látszik a döntés helyessége.

• **Halgazdálkodóktól tudom, hogy éppen azt nehezményezik, hogy el kell tartani egy állatorvost is a cégnek, aki nem hatóság, hanem jogosult állatorvos, holott ő csupán egy pecsétet nyom egy papírra, amiért elég sokat kell fizetni. Ráadásul, nem csak az export szállítmányoknál, hanem a belföldi szállítmányozásoknál is szükség van ilyen papírokra, miközben a fejlett Európa más országaiban nincs ilyen kötelezettség a belföldi mozgásoknál.**

– A jogosult állatorvos megjelenése újabb pénzügyi terhet nem jelent a gazdálkodóknál. Azokat a szolgáltatási díjakat fizetik, amelyeket az állatorvosnak korábban is fizettek, tehát plusz költség nem merül fel. Ami a belföldi igazolásokat illeti, járványügyi kockázatot jelent az állatok mozgatása, amit igazolni, ellenőrizni kell. Hogy melyik ország hogyan tudja ennek a finanszírozását megoldani, az más kérdés. Miként az is, hogy milyen módon tudja ezt a költséget visszajuttatni. Ami biztos, hogy egy igazolás szükséges, s ma Magyarországon ennek díjtétele van, amelyből a szervezet működését is finanszírozzuk.

• **Mégis, más országokban hogyan oldják meg ezt a kérdést?**

– Úgy, hogy különböző állami támogatásokat adnak a gazdálkodóknak. Akár az állat-egészségügyi szolgáltatások díjainak egészét is visszakapják a gazdák, s mi is azt reméljük, hogy egyre szélesebb lesz az a kör, akinek az állam, természetesen számla ellenében, kompenzálja ezeket a költségeit. Természetesen mi nem foglalkozunk ezzel a kérdéssel, hiszen ez nem a mi feladatunk, de jónak látnánk azt, ha a gazdálkodó kapna valamilyen kompenzációt, mert akkor ő is szívesebben látja az állatorvost a telepén.

• **Van-e esély a kompenzációra?**

– Azt remélem, hogy igen, mert mind az uniós, mind a magyar döntéshozók keresik annak lehetőségét, hogy a magyar támogatási rendszerbe beépüljön egy ilyen jogcím is. Az ugyanis tény, hogy azt kell támogatni, ami elősegíti a piacra jutást. Az egész világon az állat-egészségügyi bizonyítvány az, – élőállat szállítás esetében – ami meghatározza egy exporttevékenység, vagy egy belső piaci kereskedelem elvégezhetőségét. Ha ebben tudjuk segíteni a gazdálkodókat, az kettős hasznú: egyrészt magának a gazdál-

kodóknak, másrészt biztonság a fogyasztóknak. Tettünk lépéseket annak érdekében, hogy már a 2007-es uniós költségvetésből fordíthassunk erre pénzt, de döntésről még nem számolhatok be.

• **Maradjunk még az uniónál: igen nehéz egy betegséget a bejelentési kötelezettséggel járó listára feltenetni. Lásd, koi herpeszvírus...**

– A koi herpeszvírus a magyar halgazdálkodóknak valóban az egyik legnagyobb veszélyforrást jelentheti, hiszen a magyar halállomány mentes ettől a betegségtől is. Nem véletlen, hogy az állat-egészségügyi hatóság is sokat próbált tenni azért, hogy a hazai természetes és mesterséges vizekbe ne kerüljön be külföldről koi herpeszvírussal fertőzött hal. Az élő halszállítmányokat megfelelő kontroll alatt kell tartanunk, aminek persze, van egy nagy nehézsége. Nem mindegy ugyanis, hogy milyen céllal hozzák

Dr. Süth Miklós 1971. szeptemberében született Pápán, s akárcsak az édesapja és a nővére, ő is a pápai Türr István gimnáziumban érettségizett. Az Állatorvos-tudományi Egyetemen 1996-ban diplomázott, s még ebben az évben kapott rektori engedélyt arra, hogy öt év szakmai gyakorlat híján elkezdhesse az élelmiszer-higiénikus szak-állatorvosi képzést. Ez két évig tartott, és szakdiplomát eredményezett. A Külkereskedelmi Főiskolán a TQM szakközigazdász képzésen újabb két évet tanult, így két másoddiplomával a zsebében tanított az Állatorvos-tudományi Egyetemen élelmiszerhigiénéiát. Az uniós csatlakozást megelőzően lépett be a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumba, az Élelmiszer-biztonsági Főosztályhoz. Itt néhány hónapot töltött csupán, mert kinevezték az Országos Élelmiszerbiztonsági Intézet igazgatójának. Tavaly, 2005. júniusától bízta meg a miniszter az Állategészségügyi és élelmiszerellenőrzési főosztály vezetésével. Azóta a főosztályt átszervezték, ebből alakult az ÉBÁN, de Süth Miklós továbbra is maradt a főállatorvosi székben.

be a halat. Továbbtartják-e, vagy elfogyasztják-e? Az élő hal olyan termék kategória, amelyről előjelentést kell küldeni a célországba, ahol megvizsgálják a szállítmány egészségügyi állapotát. Az étkezési halnál viszont nincs ilyen kötelezettség, mivel az élelmiszer törvény hatálya alá esik, ami azt jelenti, hogy a hatóság nem tud róla, legfeljebb – ha veszélyes élelmiszerről van szó – megtalálja. Ennek érdekében végeztünk koordinált ellenőrzéseket a Vám- és Pénzügyőrség megfelelő szakembereivel, melységi ellenőrző csoportokat hoztunk létre, amelyek a határterületeket ellenőrizték, hogy a halas szállítmányok megfelelő papírokkal érkeztek-e. Tavaly hatékonyan tűnt ez az ellenőrzés, amit az idén folytatni kívánunk. Mivel Magyarországon is a halfogyasztás csúcsidőszaka a karácsony, ezért az ellenőrzések november 20-ával kezdődtek, és december végéig tartanak. Megnézzük a kereskedelemben az élő halakat, s természetesen a tógazdaságokban is ellenőrzünk. Az úgynevezett nyomom követhetőséget fogjuk vizsgálni, amelynek igazolásához kellő dokumentáció szükséges. Az idén is a Vám- és Pénzügyőrséggel közösen hajtjuk végre az akciókat.

• **A FőVET egyik legutóbbi ülésén Orosz Sándor, a Haltermos igazgatója is tolmácsolta a halas gazdák köszönetét a tavalyi akcióért, és üdvözlölte a folytatását. De mi volt a tapasztalatuk? Sok-e a szabálytalanság?**

– Egy ellenőrzés mindig a felszínre hozza a szabálytalanságok egy jelentős részét. S miután a hal szezonálitása most van, ezért mi is szeretnénk megőrizni a magyar haltermelés kiváló állapotát. Ehhez persze, a hatóság kevés. Nagyon fontos a gazdálkodókkal való együttműködés, a tudatos állattartás a halgazdaságokban is.

• **Mennyire problematikus a halas társadalom a főállatorvos szemével?**

– Jó tógazdálkodási gyakorlattal működő, kicsi, de erős ágazatról beszélhetünk. Ha megnézzük a hazai szakmaközi szervezetek munkáit, akkor azt láthatjuk, hogy a halas társadalom képes együttesen fellépni. Sokkal kisebb problémát jelentenek állat-egészségügyi hatósági szempontból is a halakkal gazdálkodók, mert – ugyan méretében ma még kisebb, mint más ágazat, de – nagyon jó szakmaközi szervezet működik, amely megtalálta a hatósággal a hatékony kommunikációs hangot. Nem mondanám, hogy hóbörgő társaságról van szó, amellyel nem lehet együttműködni. Folyamatosan érvelnünk kell egymásnak, de mindkét félben a jobbítási szándék dominál. A célunk ugyanis azonos kell, hogy legyen: minél nagyobb mennyiségű, gazdaságos tevékenységből származó, biztonságos élő állatot, vagy abból származó élelmiszert állítsunk elő. Ez csak közösen megy, egyikünk sem tud a másik nélkül megenni. S remélem, hogy az akvakultúra helyzete egyre erősödik az unión belül is, így a magyar haltermelők előtt is biztosított gazdálkodási jövő áll.

Hajtun György

Módosult az alapszabály

Az év utolsó hónapjának első napján tartotta a Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa az alapszabály módosítását és a tisztújítás időpontjának kitűzését eldöntő közgyűlést. A téma fontosságát átérzve a 104 tagból 71-en jelentek meg a budapesti Hunguest Hotel Griff Smaragd különtermében. A tét az volt, hogy maradjon-e a régi szervezeti felállás, vagyis a szövetség élén az elnöki és igazgatói poszt, avagy válasszanak egy ügyvezetést, amely egy ügyvezető elnökből és négy társelnökből áll. A titkos szavazás végeredményeként a szövetség szervezeti átalakítása mellett tették le a küldöttök a voksukat.

A levezető elnöki posztot Lévai Ferenc alelnök töltötte be, így a négy napirendi pont elfogadtatása után Dr. Orosz Sándor igazgatót kérte fel, hogy tájékoztassa a közgyűlést az ágazat és az érdekképviselő 2007. évi lehetőségeiről.

Mielőtt az igazgató rátért volna a jövő évi lehetőségekre, fontosnak tartotta az év utolsó hónapjának várható eseményeit is felvázolni. A halas gazdálkodóknak sem érdektelen, hogyan alakul a különböző pályázatok kifizetései. Az agrár-környezetgazdálkodási program többször is szóba került. Az igazgató hangsúlyozta, hogy aki még nem kapta meg a támogatását, de van már igérvénye, az – A mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal elnöke szerint – még idén kézhez kapja a pénzt. Elvileg ugyanis minden feltétel adott ehhez. Más a helyzet a halgazdálkodási alap pénzeszközeivel: erről már korábban megtudtuk, hogy ugyan a pályázatokat elbírálták, a szerződések az érintett gazdálkodókkal már megkötődtek, de az aláírt szerződések alapján csak jövőre kapják meg az alaptól a támogatást. Ugyancsak jövő év elején fizetik ki az ivadéktámogatást.

Ami a 2007-es esztendőt illeti, közismert, hogy az Európai Unió új költségvetési időszakának (2007-2013-as időszokról van szó) kezdetét jelenti. Ez az első olyan pénzügyi ciklusa az uniónak, amelyben már Magyarország is teljes mértékben részese a támogatáspolitikának. Egy ország költségvetését is nehéz összeállítani, hát még 25 ország érdekeit figyelembe véve megalkotni és elfogadtatni a büdzsét. Ennek is betudható, hogy csúszik az új költségvetés életbe lépése, s januárban még nem tudjuk pontosan, hogy mikor pályázhatnak a gazdák. Az azonban tény, hogy a halas ügyek nem állnak rosszul. A szövetség időben lépett annak érdekében, hogy az agrár-környezetgazdálkodási program finanszírozása az úgynevezett EMVA (Egységes Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap) pénzeszközeiből történik. Évente megközelítően 1,2 milliárd forint jut erre a célra a halasoknak, míg az Európai Halászati Alap pénzeszközeiből hasonló nagyságrendű összeg jut fejlesztésekre, modernizációra, korszerűsítésre, tőrekonstrukcióra. Az azonban már eldőlt, hogy aki ed-

dig nem vett részt az agrár-környezetgazdálkodási programban, az már lemaradt erről és nem léphet be. S az is kiderült az igazgató mondandójából, hogy a 2009-ben lejáró AKG program folytatódik, s ennek forrásáról már most kell dönteni. A szövetség természetesen azt szeretné, ha 2009 után is az EMVA-ból finanszírozná a költségvetés a programot, amire – a tárgyalások szerint – jó esélyünk van.

Szavaz a két tábor: Orosz Sándor és Lévai Ferenc

A Natura 2000 programról már korábban ilyen jó hírek vannak: köztudott, hogy erre a programra még nem fizettek ki egy fillért sem, holott a programban szereplő halas gazdálkodóknak eddig is jelentős plusz költséget jelentett a program végrehajtása. A Nemzeti Halászati Stratégia 2007. március végére juthat el arra a pontra, hogy a várható jogszabálytervezeteket közzéteszik, tehát az év közepétől várható, hogy megnyílik a pályázati lehetőség. Az igazgató azzal fejezte be mondandóját, hogy jövő év elején tisztújítás lesz a szövetségben az új alapszabálynak megfelelően. S készülni kell arra is, hogy 2007-ben lesz a Haltermos megalkulásának 50. évfordulója. Jubileumi év elé nézünk.

Lévai Ferenc az igazgató mondandóját értékelve kijelentette: meglehetősen gyenge munkát végzett a szövetség 2006-ban. Véleménye szerint egy sor kérdésben nem tudott

a szövetség eredményt elérni, többek között a „gyenge” vízügyi hatósággal sem jutott dűlőre. Szerinte akkor dolgozik jól a szövetség, ha eredményt tud felmutatni. Márpedig az érdekképviselő nem sok eredménnyel dicsekedhet. Más ez a pálya, mint volt 10-20-30 évvel ezelőtt. Az alelnök szerint, aki nincs benne a politikai áramlatban, az lemarad, mert nincs elegendő információja, s nem tudja, hogy mit kell elintézni. Felgyorsultak az események, amit az is igazol, hogy ha például ő, személy szerint nem kapott volna „fülest” az EHA és az EMVA pénzügyi források tervezett elosztásáról, akkor ma 1,2 milliárd forinttal kevesebb pénz jutott volna a halasoknak. De szerencsére még időben értesült a tervről, miszerint az EHA-ból és nem az EMVA-ból finanszírozták volna az AKG programot, így be tudott avatkozni a számunkra kedvezőtlen folyamatba. Ugyancsak az igazgató szemére vetette, hogy a 2007-es hazai költségvetésben 30 millió forinttal ke-

vesebb összeg szerepel a halászati fejlesztési hozzájárulásban, mint tavaly. Végezetül az alelnök egy fordulattal arról beszélt, hogy a kis ágazat fogjon össze, ha máshol nem, legalább a kereskedelemben. Szerinte a multinacionális cégekkel szemben ki kell dolgozni egy közös taktikát, amelynek az a lényege, hogy a multik változtassák meg az árcsökkentéssel becsalogató politikájukat. Szerinte az elkövetkező években sokkal többet kell dolgozni a szövetség tisztviselőinek és a társadalmi megbízottaknak is annak érdekében, hogy ne értékelődjön le, s ne váljon súlytalanná a szövetség.

Az igazgató annyit reagált az alelnöki felszólalásra, hogy nem a 2006-os esztendőt értékelte a tájékoztatójában. Annnyiban pedig, vitatkozott, hogy nem szabad a szövetség által elért eredményeket semmibe venni, mert akkor magunkat értékeljük le. Nem önleszámoló súlytalanságról kellene beszélni, hanem a tenni valókról. Az ugyanis kétségtelen, hogy az élet rendkívül felgyorsult, s ha a szövetség nincs jelen a törvénykezésben, a programkészítésben, a tervezésben, akkor valóban le- és kimaradunk. De a mai helyzetkép nem ezt mutatja.

A második napirendi pont keretében került sor az alapszabály módosítás tervezetének megvitatására. Két alapvető szemlélet „csapott össze”: az egyik szerint – s ezt ugyancsak Lévai Ferenc alelnök képviselte – továbbra is meg kell hagyni az elnöki és igazgatói posztot, mivel a szövetség képviselete

(Folytatás a 7. oldalon)

Nagy halászat az Öreg-tavon

Október utolsó szombatján immár hatodik éve rendezi meg a Tatai Mezőgazdasági Rt. az Öreg-tavi nagy halászatot. Már a meghívó is elárulja, hogy igényes rendezvényről van szó. Az idei vendégcsalogatón Herman Ottó idézete is olvasható az ember halászási, horgászási szokásairól. Egyik oldalról kizsákmányoljuk a vizeinket – lásd tenger, óceán – másik oldalról viszont óvja a természetet, a vízi élővilágot, így a halat is. Major Dezső, az Rt. vezérigazgatója szerint ma már a természet, a környezet védelme is legalább olyan fontos szempont a magyar halászok szemében, mint maga a haltermelés.

Egyre nagyobb nyilvánosságot kap a tatai nagy halászat, hiszen az ország minden részéről jönnek a vendégek, a halfőző mesterek. Sőt, külföldről is visszatérő látogatókkal találkozni, nem csoda tehát, hogy 25 ezren fordultak meg október 28-án az Öreg-tó partján. A halas esemény jól illeszkedik a város idegenforgalmi programjaiba, annál is inkább, mert ez zárja a rendezvények sorát. Nem véletlenül mondja Major Dezső, hogy a halfesztiválra, aki csak teheti, eljön családostul, ismerősökkel, rokonokkal, s csak a nyári, három napos Víz-zene-virág fesztiválon tapasztalni nagyobb tömeget.

Az október végi lehalászáskor még korántsem ér véget a halászok idei munkája. Egy 800 hektáros tógazdaságban vannak tavasszal behalászott és ősszel csak becsült tavak. En-

nek alapján az mondható, hogy az idén erős közepes mennyiségi minősítéssel jellemezhető a haltermés. Volt ennél rosszabb, s remény van arra, hogy lesz jobb is.

A cég életében az idei év ugyancsak átlagosnak tekinthető, már ami a hozamokat illeti. A vezérigazgató a szántóföldi növénytermesztést, a halászatot sorolja ide. Ami komoly veszteségforrást jelentett, az a vízi szárnyas üzletáguk. Az okok ismertek: a madárinfluenza miatt erősen csökkent a kacsza és a liba törzsállományuk, annak ellenére, hogy az állomány nem volt fertőzött. De az állategészségügyi előírások sokkal szigorúbbá váltak, mint az előző időszakban, másrészt a gazdálkodás során is óvatosabban kellett eljárniuk. A piacra jutási problémák ezen a termékpályán abba az irányba indította a cég

vezetését, hogy a szárnyas üzletágat, a törzsállományokat, ezen keresztül a végtermék kibocsátást erősen csökkentették. Az idén ebben az üzletágban mintegy 50 millió forint veszteség keletkezett, amit a többi tevékenységi körnek kellene kompenzálni. Ezért hangsúlyozta a vezérigazgató, hogy a cég idei pénzügyi terve eléggé szorosan alakul, mivel a veszteség hatását már év közben is érezték.

Mindezek ellenére nem borúlatoak, s bíznak abban, hogy úgy a szárnyas üzletág, mint a többi általuk művelt tevékenység kedvezőbb kilátások elé néznek jövőre. A szárnyas végtermékeknél már most tapasztalható, hogy a piaca keresletti, mivel az árualap jelentősen csökkent. Ez viszont jó hatással volt, van és lesz az árakra, így nem csoda, hogy tervezik a törzsállomány bővítését azzal, hogy a madárinfluenza jövőre nem jelentkezik. Az idei károkra a tatai cég is benyújtotta a kárenyhítésről szóló igényt, de még nem kapták kézhez a jogos összeget, ami természetesen csak egy kis részét hozza vissza a veszteségeknek.

A hal értékesítésekor klasszikus piaci problémák keletkeztek az idén, vagyis visszatérő jelenségekkel találkozott a vezérigazgató. Azzal együtt, hogy az import hal az idén nem jelentett a magyar halnak olyan konkurenciát, mint az előző években, a magyar hal

A teológus polgármester

Michl József (46 éves) Tata város új polgármestere elődjéhez, Hetényi Tamáshoz hasonlóan október utolsó szombatján megjelent a tatai Öreg-tónál és részt vett a halászok évzáró eseményén, az év végi lehalászáson. S ahogy ilyenkor tenni szoktunk, interjút kértünk és kaptunk a Halászati Lapok számára. Néhány bemutatkozó mondat után a város jelenéről és jövőjéről beszélgettünk. A polgármesterről hiderült, hogy teológiát is tanult, s mint hívő ember a halat is kedveli.

• Ritkán találkozok az újságíró teológiát végzett polgármesterrel. De miután nem a papi pályát választotta, milyen végzettséggel rendelkezik még?

– A Bárczi Gusztáv Pedagógiai Főiskolán szociális szervező diplomát szereztem, hogy legyen civil végzettségem is. Nem szenteltek pappá, mert papa lettem.

• Azért nem lett pap, mert közben papa lett?

– Mindenre rábízom, döntse el maga a választ, hiszen a kérdés ennél sokkal bonyolultabb. Természetesen a kérdésben rejlő állítás is benne van a válaszban. Ma már civilek is tanulhatnak teológiát, s én már civilként fejeztem be a teológiai tanulmányaimat is. Azt mondhatom, hogy

életem legszebb öt évét töltöttem a teológia tanulásával, és semmivel sem cserélném el ezeket az éveket. Azóta is ennek szellemében élek, s nekem erre volt szükségem ahhoz, hogy ma ilyen legyek, amilyen vagyok.

• Ön bizonyára másként viszonyul a halhoz, mint egy halász...

– Valóban, sajátos a viszonyom a halhoz, ezért is volt érdekes az öreg halász szobor megkoszorúzásánál elhangzott beszéd, amelyet Wéner Tibor mondott el, hogy szép evangéliumi példák sorát említette. Ezért sem hoztam én a megnyitó beszédemben evangéliumi példát, hanem az üres háló szimbólumát, bár gyakran megkapom azt a kritikát, hogy a beszédeim-

ben túl jámbor vagyok, ugyanakkor a lépéseimet elég keménynek érzik az emberek.

• Hogyan értsük ezt? Mit jelent a kemény lépés?

– Három hete vagyok polgármester, s e rövid idő alatt annyi történt, hogy jegyzőt váltunk, amiből máris kisebb vihar kerekedett a városban.

• Milyen állapotban vette át a hivatalt?

– Tata 25 ezer lakosú gyönyörű kisváros, amelyen rengeteg a javítani való. Adottságait tekintve sem lehet panaszunk. A város vezetését Hetényi Tamástól vettem át, aki szintén Fidesz tagként lett polgármester, s nyolc éven keresztül irányította a várost. Hetényi úr az utolsó két évben már függetlenként dolgozott, s megtiszteltetés számomra, hogy folytathatom az általuk megkezdett munkát. Igaz, másfajta ember vagyok, másként gondolkodom, de ez természetesen.

• Milyen ember Ön?

– Én máshová helyezem a hangsúlyokat. Úgy indultunk el, hogy a gazdaság, a pénz nagyon fontos dolgok, az élet e nélkül nem működik. De az életünk másik legfonto-

ára – s erről a szakma döntött így – a cseh import hal ára alá is ment bizonyos időszakokban. Holott ez teljes mértékben indokolatlan, mivel a termelési költségek a hal esetében is jelentősen megnövekedtek. Ez az egyszerű árharc, amit a kis szakmán belül a szakma egyes képviselői végeznek, egy átlagos termelés mellett nem indokolt. A hazai termelésű hal – a vezérigazgató szerint – év végéig elfogy a különböző piacokon, s csak kisebb átmenő készletek maradnak a halgazdálkodók kezében. A tenyésztő hal helyzetét jövő tavasszal láthatjuk majd valójában. Major Dezső attól tart, hogy az év végi karácsonyi beszállításokkor is érezteti hatását az árharc, ami további millió forintokat vesz ki a halas szakma zsebéből.

Ami az agrár-környezetgazdálkodási programot illeti, a tatai cég esetében mondhatni, nyögvenyelősen alakul a kifizető hivatal adminisztrációs problémái miatt. Míg ez év őszén sokan megkapták ezt a támogatást, addig a Tatai Mezőgazdasági Rt. nem. Ennek oka, hogy ugyanazon MEPA blokktérképen, amelyeken az előző években a FÖMI jól jelölte be a halas tavakat a célprogramban, addig az idén földalapú támogatásra alkalmas területként tüntette fel a tavakat. Az adminisztrációs rendszer szerint ezt a cégnél kellett módosítani, holott ők jól jelölték a tavakat, jól adták be az igénylésüket, de a hivatalban rossz térképre vitték fel az adatokat. Ez pedig jelentősen csúsztatja a támogatás kifizetését. A vezérigazgató nem hiszi, hogy ennek így kellene történnie...

Az Öreg-tó rehabilitációja Tata városának és kistérségének nagyon fontos, és sokak számára a jövőbeni megélhetést biztosító folyamat kezdete, amellyel a cég minden esetben egyetért és támogatja. Egy 219 hektáros vízterület halas hasznosítása szakmai kérdés, de az nem kérdés, hogy itt folyjon-e halgazdálkodás, vagy sem. Az ország első mesterséges halastava az Öreg-tó, év-

Közös erővel: húzd meg, ereszd meg...

századok óta folyik benne haltermelés. Halászni lehet klasszikus halas tavi technológia mellett, lehet klasszikus víztározói technológiát alkalmazni, de azt mindenki tudomásul veszi, hogy egy ekkora vízfelület halas hasznosítás nélkül sehol sem létezik. Mindez persze, nem zárja ki, hogy a víz más jellegű hasznosítása ne valósuljon meg.

A szövetség megújításával kapcsolatban a vezérigazgató hangsúlyozta, hogy szükség van egy erős érdekképviselőre, mégpedig úgy, hogy a munka hatékonyságát, eredményességét javítsák. Ez persze, így közhelynek is tűnhet, mert minden szervezet, cég munkájában akad csiszolni való. Ha objektívan nézzük a szövetség érdekérvényesítő tevékenységét, akkor mindenké-

pen pozitív a kép. A hatékonyság növelése érdekében is szükség van a szervezeti megújulásra, ezért is támogatta azt a megoldást a vezérigazgató, hogy ügyvezetés és egy szűkebb vezetői grémium alakuljon.

Kép és szöveg:
H. Gy.

sabb dolga, a szellemiségünk, a bensőnk, a szívünk, a lelkünk, annak legalább ugyanolyan fontosnak kell lennie. Eppen ezért a struktúrát ennek megfelelően állítottuk fel a képviselő testületben is, s két komoly bizottságot alakítottunk: egy városfejlesztési és gazdasági bizottságot és egy humán és intézményi bizottságot. A kettő azonos színvonalú, hiszen ezért választottunk két alpolgármestert. Eddig egy alpolgármestere volt a városnak, kaptam is érte kritikát a kettőért. ők kevesebb fizetésért dolgoznak, mint az egy korábban, tehát anyagiakban nem érzi meg a város a változást. Sőt, a testületi munkára is kevesebb pénz költünk, mint előtte.

• Milyen várost örökölt?

– Több polgármester barátommal is beszéltem, akik azt mondták, hogy örüljek, hogy csak ennyi a hiány. A város 4,5 milliárd forint költségvetésből gazdálkodik, s megközelítően 200 millió forint a likvid hitel, amit folyamatosan kell visszafizetni. A többi hitel olyan jellegű, amelyeket a város fejlesztéséhez használtak fel, tehát befektetések. Például a panelprogramhoz vett fel hitelt a város, miként az Újhegy vízellátásának fejlesztéséhez.

• Úgy tudom, hogy tősgyökeres tatai.

– Igen, itt születtem, bár amikor születtem, a szüleim nem itt éltek, hanem egy kis faluban, Mezőfalván. Szüleim patikusok

voltak a faluban, de az őseim itt Tatán telepedtek le, és a városban több ponton is emlékeznek őseimre. Például a polgármesteri hivatal melletti gyógyszerár a család tulajdonában volt, de emléthetem az Ady Endre úti fűszercsemege kereskedést, amit a nagyapám vezetett, működtetett. Nagybátyámnak pedig, az előbb említett Újhegyen volt egy nagy kertészete. A Michl név Tatán nem ismeretlen csengésű.

• Térjünk vissza a lelkekhez (no nem a gogoli holt lelkekhez). Ön szerint, Tata milyen állapotban van ebből a szempontból?

– Nem volna igaz, ha azt mondanám, hogy rossz állapotban van. Azt viszont mondhatom, hogy ez a terület nem kellő súllyal szerepelt a város életében, ami nem minősíti az elődeimet. A lelkeket úgy tudom segíteni, hogy az élet legfontosabb pontjait meghatározzuk, és azt fejlesszük. S ez az iskola. Iskoláink nincsenek rendben, s ha nem vigyázunk rájuk jobban, mint ahogy azt nagy átlagban tesszük, akkor máris elrontottuk a dolgot. A másik, amit említene az a város kulturális élete. Sok más nagyobb város is megirigyelhetné Tata kulturális életét, de nekünk ezt tovább kell fejleszteni. Egy példát hadd említsek: működik a városban egy alapítványi, de most már egyházi művészeti iskola, ahol több mint félezer gyerek tanul néptáncot. S e mellett további három művészeti iskolánk is van, s

ezek fenntartását, fejlesztését igen fontosnak tartom. Nagyon sok művész együttes működik a városban, amelyek szintén viszik a jó hírünket a nagyvilágba. Mindezek mellett szükségét látom annak, hogy összefogjunk és segítsünk nekik, s a kialakult rendezvények – mint az Öreg tavi lehalászás, a nyári tatai sokadalom, a víz-zene-virág fesztivál, a barokk fesztivál és még sorolhatnám – egyenként is egyszerű programok. A város részéről szeretnénk úgy segíteni, hogy egész évben legyen alkalom az embereknek összegyűlni, a látogatókat, vendégeket fogadni. S ez már az idegenforgalom fejlesztéséről szól. Másrészt a történelmi hagyományt, hagyatékot is szeretnénk megőrizni. Itt van ez a gyönyörű Esterházy kastély: évek óta üresen áll. Szeretném, ha már történelem vele valami. Ugyanígy a tatai vár, amellyel nem történt semmi az elmúlt ciklusban. S vannak a természeti adottságaink, amelyek óriási gondot is jelentenek, de hatalmas örömforrás is egyben.

• Hát, amiről beszélt, az nem csupán a lélek oldala, hanem pénzkérdés is, mégpedig sok pénzről van szó.

– Így igaz. De három nagy projektet indítottunk Tatai Tóth András országgyűlési képviselőnk támogatásával, amelyben remélhetően sikeresek leszünk: az elkerülő

(folytatás a 8. oldalon)

Hal-árral szemben

Javában zajlik országsszerte a nagy karácsony előtti lehalászás. A Tolna megyei Mőcsényben, Németh Istvánnal, a Tógazda Zrt. elnök-vezérigazgatójával beszélgettünk a tóparton. A település határában két halastavuk és egy telelőtelepük van, összesen ötven hektáron halásznak. A gazda dicséri, ezek nagyon jó adottságú, völgyzáró gátas tavak. Idén kevés takarmányt, szinte kizárólag búzát, tritikálét etettek, aminek köszönhetően acélos ponty termett. Ezen a területen nincsen értékesítési gondjuk, a környékbeli kereskedők viszik a halat. Az idei évben a völgyzáró-gátas tavakban országosan egyébként is bőséges volt a vízellátás, meleg volt a nyár. A termés kiválónak mondható, inkább a kialakult árral vannak problémák. Abból is inkább a ponttyal, mert az lefelé, míg a ragadozóké felfelé kúszik.

A cég 1100 hektáron – kilenc megyében – termel halat. Legutóbbi tóvásárlásuk a veszprémiarsányi szövetkezet románci halastava, ami mintegy 35 hektár, s ez az első Győr-Moson-Sopron megyei tavuk. Ez a szétszórtság megosztja az erőiket. „Úgy gondolom a területi növekedést befejezte a cég, inkább a termékszerkezet átalakítására, a minőségi váltásra szeretnénk helyezni a hangsúlyt.” – emelte ki céljaik közül Németh István. Elsősorban a pontytermelésről a ragadozó halak termesztése felé – süllő és csuka – igyekeznek elmozdulni. Ennek a munkának a keretében részt vettek egy kutatás-fejlesztési programban, ahol egy új süllőszaporítási eljárást dolgoztak ki az Attalai Haltermelő Kft.-vel közösen. Ezzel már az idei esztendőben jelentősen tudták a ragadozó hal termelésüket növelni. Jelenleg ennek a két fajnak korlátlan piaca van Európá-

ban, ráadásul nagyon jó áron értékesül, míg a pontyot csak nyomott áron veszik.

A ragadozó halak termelése inkább extenzív pontytermelés mellett jöhet létre, a valóságban alacsonyabb ponty-darabszámot kell kihelyezni. Ez célszerű egyrészt az agrár-környezetgazdálkodási program vízes élőhely célprogramban való részvétel miatt is, másrészt a ragadozó halak hozamának fokozása csak kevés ponty mellett lehetséges. A ponty szezonális értékesítési nehézségeivel szemben a ragadozók folyamatosan eladhatók, ugyanakkor termelésük azért is előnyös, mert nagy mennyiségű pontyot lehet értékesítéskor hozzájuk kötni. Tehát azok az uniós vevők, akik nem szeretnék pontyot venni, de néhány tonna süllőivadékra van szükségük, hajlandók Csehországgal szemben hazánkban vásárolni néhány tíz tonnányi pontyot.

Németh István, a tógazda

Összességében a cég az extenzifikálás irányába megy el. Mivel pontyból is egyre inkább minőségi terméket kell előállítani – kevesebbet etetni, alacsonyabb darabszámmal népesíteni, kevesebb dolgozóval foglalkozni, a kemikáliák kizárásával üzemelni –, ez a jövedelemtermelésben is többet hoz. Ez nem jelenti azt, hogy az egész országnak biohalat kellene termelnie, de a zsíros, gyógyszerektől terhelt ponttyal szemben kemény húsu, jóízű, planktonon nevelt állat előállításában látják a talpon maradást.

Ami viszont nagyobb gondot jelent, hogy jelenleg 1998-as pontyárak vannak a

Jó a termés, van miből meríteni

piacon, 350-390 forinton lehet nagyban értékesíteni. Azóta viszont az input költségek a duplájára emelkedtek. Amely gazdaság nem vált a jelenlegi technológián, a zsíros ponty előállításán, és nem próbál egy más irányba – feldolgozás, kiskereskedelem, ragadozók – fordulni, komoly jövedelmezőségi problémák fognak előállni, s ez érvényes a nagyobb termelők körére is. Mostanra az ágazat jövedelem termelő képessége radikálisan csökkent.

Kérdésemre a szakember elmondta, az agrár-környezet gazdálkodási programban területük 90 százalékával vesznek részt, amely nélkül a cég jövedelmezősége akár mínusz is lehetne. Persze ennek fejében eltűrik a védett madarak kártételét, nem bántják a vidrát, tavaikon ezerszám vannak kócsagok és szürke gémekek, amelyek jelentős pusztítást okoznak az ivadék állományban.

Az árbevétel nagyobb részét továbbra is a ponty hozza, de évről-évre jön fel a ragadozók aránya.

Emellett az országban másodikként létrehoztak egy termelői csoportot Dél-hal Kft. néven. Ebben a Tógazdán kívül részt vesz a Mohácsi Halászati Kft., a Bikali Halász Kft., az Attalai Haltermelő Kft. és ezen kívül egy tucatnyi mezőgazdasági – halászattal foglalkozó – őstermelő. A csoport tagjai között szoros integráció működik, ami elsősorban az attalaiak keltetőházára és ivadék előállítására épül. Ezzel a körrel a piacrajutás, illetve annak megtartása is könnyebbé válik.

„Évről-évre nő a karácsonyi fogyasztás – és ebben nagy szerepük van a nagy áruházláncoknak –, ugyanakkor az évközi halvásárlás is nő, kezd kiegyenlítetté válni” magyarázta a szakember. Szinte folyamatos az igény a nyári halra, a Zrt.-nél már áprilistól halásznak, Mőcsényben is volt júliusban halászat. Nagyberkiben pedig 600 tonna pontyot most ősszel benthagytak olyan céllal, hogy jövő nyáron folyamatosan innen látják el a piacot. A frissfogyasztás növekedése mellett egyre nagyobb az érdeklődés a feldolgozott termékek iránt. Ezért a Tógazda tervezi egy olyan cégben való tulajdonszerzést, ahol halfeldolgozó is működik.

Persze ez az éves elosztás sok gondot is okoz, mert nyáron sokkal nehezebb a halászat, a tavakat nem csapolják le, hanem takarmány-csalogatásos módszerrel dolgoznak. Ezt követően telelőbe kell tenni a halat néhány napra, hogy ürüljön ki a bél tartalom. Ez valóban többlet-munkát jelent, azonban a nyári hal ára mindig magasabb. Egyre inkább kiegyenlítetté válik az évközi haligény, különösen jellemző ez a nyári hónapokra, amikor az élenkülő idegenforgalom nagy mennyiségű feldolgozott és élő halat kíván.

Mind keresettebb a magyar minőségű hal a piacokon. A csehek – adottságaiknál fogva – jóval olcsóbban termelnek, de például a gépi lehalászás miatt sokkal gyengébb a minőség. A hazai fogyasztók szeretik a szép küllemű halakat, nem beszélve arról, hogy igazi jó halászlét csak magyar halból lehet főzni, aminek egy kicsit magasabb a zsírtartalma, hiszen a paprika zsírban oldódik. Éppen ezért a tradicionális halas városokban – Kalocsán, Baján – szinte lehetetlen cseh pontyot értékesíteni.

A német piacról ugyan a csehek a ponty-tal kiszorítottak bennünket, viszont ragadozót mi adunk nekik. Ráadásul amúri és busa értékesítési gondok nincsenek. Az amúrt az olaszok, belgák, németek vásárolják, busát pedig Lengyelország korlátlan mennyiségben vesz fel. Jó minőségű magyar halat el lehet adni, csak az árral kell

Menyi az amnyi?

Fotók: Czifra Lajos

megküzdeni, összegezte Németh István a kereskedelmi tapasztalatait.

A jó magyar halász szakember mindig is kapós volt a nemzetközi piacokon. Mint Németh István elmondta, a közeljövőben kubai befektetők érkeznek a Tógazdához olyan céllal, hogy oda próbáljanak magyar keltetőházi technológiát és genetikai alapanyagot szállítani. Elsősorban a busa és más növényevő fajok iránt érdeklődnek, sőt hazánkban szeretnék megtekinteni a tradicionális ponty-termelési technológiát. Emellett idén nyáron is értékesítettek növényevő előnevelt halat Algériába, amit repülőgéppel szállítottak ki, emellett folyamatos kapcsolatban vannak nemzetközi édesvízi halászati szervezetekkel.

vinicz

Módosult az alapszabály

(Folytatás a 3. oldalról)

így biztosítható. „Az elnöknek közülünk valónak kell lennie” – hangsúlyozta az alelnök, ami alatt azt értette, hogy halászt kell megválasztani az elnöki posztra, miközben az igazgatói munkakör továbbra is megmaradna. A másik szemlélet szerint – ezt Ország Sándor dolgozta ki – az elnöki és igazgatói posztot össze kellene vonni úgy, hogy ügyvezetést választana a közgyűlés. Az ügyvezető elnök jog- és hatásköre megegyezne a jelenlegi igazgatói hatáskörrel, s mellé négy társelnököt kellene választani, akikkel szélesebb körben kapna képviselést a szövetség, mint a mostani helyzetben.

A felszólalók a hozzászólásokban pro, és kontra sorolták az érveiket. A tagságnak nem jelentett újdonságot a közgyűlés előtt szereplő tervezet, mivel tagozati értekezleteken mindenütt szimpátiázásával döntöttek a számukra kedvező öt változat között. A felszólalók közül érdemes Sztanó János volt elnök szavait idézni. Szerinte egy ügyvezető elnökre és 3 társelnökre, s egy tiztagú elnökségre, ügyvezetésre (a négy vezető és hat tagozati delegált) volna szükség, mert így tudna a szövetség hatékonyabban, az igényeknek megfelelően működni. Sztanó János szerint az elnök személye megosztja a halásztársadalmat, mivel a gazdasági érdekeket nem tudja senki figyelmen kívül hagyni akkor, amikor a szövetséget képviseli. Ezért volna szükség egy gazdasági érdektől mentes ügyvezető elnök megválasztására, aki részrehajlás nélkül, egységesen tudja képviselni a halászokat. Horváth László professzor viszont azt hangsúlyozta, hogy közülünk, mármint a halászok közül való elnököt kellene választani, mégpedig megfontoltan, körültekintően. A vezetőségnek a mi érdekeinket kell képviselnie, s ha nem ezt teszi, akkor – miután a tagság felnőtt – leváltjuk őket, mondta Horváth László.

Titkos szavazással döntött el, hogy az új koncepció, azaz az ügyvezetői irányítás győzött, mégpedig 41 igen és 29 nem szavazattal. Nyílt szavazással pontosították az alapszabály többi részét, s azt is megszavazták, hogy a tisztújításra – a harmadik napirendi pontnak, s az új alapszabálynak megfelelően – 2007. február végéig kerüljön sor. A közgyűlés ennek alapján a jelenlegi elnökség mandátumát meghosszabbította 2007. február végéig.

H. Gy.

A teológus polgármester

(Folytatás az 5. oldalról)

út megépítése, az Öreg-tó rekonstrukciója s a történelmi városközpont rehabilitációja. Ez utóbbi programban szerepel az Esterházy kastély is. A pénzt mi is az uniós támogatásokból várjuk, de nem ölbe tett kézzel. Létrehozunk egy olyan projekt irodát, amely kistérségi szinten segíti a pályázatok elkészítését, a pénz megszerzését, és ellenőrzi a pénz felhasználását. Az ipari parkunk fejlesztéséből is számíthatunk további bevételekre, s nekünk is meg kell vizsgálnunk a költségvetésünket, hol tudunk spórolni.

• Szóljunk még az Öreg-tó sorsáról?

– A tó állami tulajdon, a Tatai Mezőgazdasági Rt.-é a halászati jog. De nem csak mezőgazdasági tevékenység folyik a tóban, hanem folyik a tavon sporttevékenység, egyben pihenő terület is, rekreációs céllal. Ugyanakkor vízügyi feladatokat is el kell látni, tehát olyan sokszereplős a történet, hogy talán ez is akadály volt a megoldásnak. Most azonban remény van az előrelépéshez. Azt szeretném, hogy a tóban fürödni is lehessen, ami viszont magával hoz egy sor másik kérdést, például azt, hogy mi legyen a halászattal, hogyan lehet a medret kitisztítani stb. Azt szeretném, ha Tata ismét a vizek városa lenne, amiben nem az Öreg-tó jelenti az egyedüli vízfelületet. Itt van a Kristály-forrás, a patakok, a Fényes-fürdő stb. Ha egységesen kezeljük a kérdést, akkor végig gondolhatjuk, hogy melyik tevékenységet hol érdemes leginkább folytatni. Nagyon sok tatai ellenzi, hogy a tóban halgazdálkodás folyik, sokan ennek tulajdonítják, hogy a tó szennyezett, de ez is abból adódik, hogy nem folytattunk le korábban bizonyos párbeszédet. Ez a rendezvény viszont jó szolgálatot tesz abból a szempontból, hogy az emberek jobban megismerhetik a tó környezetét, a halászatot. A városnak fontos a Mezőgazdasági Rt., s vele közösen, a régi jó kapcsolatra építve, dolgozzuk ki a tó jövőjét.

• Végezetül a családjáról néhány szót.

– Öt gyermekem van, magam is nagycsaládban nőttem fel, a gyerekeimnek 21 unokatestvére van. Ez a legnagyobb háttér, ami erőt ad. Feleségem a gyerekszülések közben két diplomát szerzett, most éppen egy kisvállalkozást épít magának.

H. Gy.

Tűzálló kardhalak

Brómtartalmú égésgátló szereket mutatott ki a WWF a Földközi-tengerben élő kardhalakból. Az olasz partok mentén kifogott állatokból vett mintákban olyan a szervezetben felhalmozódó égésgátlókat találtak, melyeket korábban számítógépek, televíziók és kárpitok gyártásánál használtak. Nagy részük használata ugyan már betiltották az EU-ban, de mégis kimutatható a jelenlétük a kardhalakban. Ez az eredmény alátámasztja, hogy sürgősen szigorítani kell az Unió új vegyi anyag törvényének (REACH) tervezetét.

A WWF az olasz Siena Egyetem kutatóival készítette el tanulmányát, melyben kardhalak vérért vizsgálták, hogy következtessenek a Földközi-tenger vegyi anyag szennyezettségére. A 17 állatból vett mintákban 28 féle vegyi anyag jelenlétét nézték: klórtartalmú szerves növényvédő szereket (például DDT), fluortartalmú vegyületeket (amelyeket például teflonbevonatú edényeknél, élelmiszerek csomagolóanyagainál alkalmaznak) és brómtartalmú égésgátló szereket. Mindhárom csoportba olyan vegyületek tartoznak, melyek bizonyítottan vagy feltételezhetően befolyásolják a hormonrendszer működését és hozzájárulnak a idegrendszeri, viselkedési és szaporodási problémákhoz.

Klórtartalmú növényvédőt és brómtartalmú égésgátlót mindegyik mintában kimutattak, ugyanakkor fluortartalmú vegyületeket nem. A kardhalak a tápláléklánc csúcsán álló ragadozók, ezért a bennük talált kemikáliák jól reprezentálják a Földközi-tenger vegyi szennyezettségét. A kardhalakat ráadásul nagy mennyiségben halásszák is, hiszen húsup igen kedvelt a tengerparti országokban. Így aztán ami a testükben van, az egy kellemes halvacsoara alkalmával átkerül az emberekbe is.

„Az európai háztartásokban lévő televíziókban használt égésgátlók a kardhalak szervezetében landolnak. E ténynek el kell

lennie gondolkodtatnia a politikusokat, hogyan történhet ez meg. Elengedhetetlenül fontos a vegyi anyagok használatának szigorú szabályozása.” – nyilatkozta Promme Mátyas, a WWF Magyarország környezetpolitikai programvezetője.

Amint arra ez az új tanulmány is rávilágít, a jelenlegi európai vegyi anyag szabályozás a Földközi-tenger élővilágát sem képes megvédeni a veszélyes vegyi anyagoktól. A WWF korábbi vizsgálatai emberekben, delfinekben, bálnákban, tengeri madarakban és halakban is kimutattak már számos ilyen anyagot.

A kutatás vezetője, Silvano Focardo, a Siena Egyetem professzora elmondta, hogy alig tudunk valamit az 1983 óta bevezetett vegyi anyagok egészségügyi hatásairól. Ráadásul többnyire csak a véletlen mulik, hogy kiderül egy-egy ilyen vegyület károsító hatása. A kutató még hozzátette, hogy csak egy megfelelő szabályozás jelenthet fényt az alagút végén.

A tervezett vegyi anyag törvény, a REACH alkalmazásával lehet majd azonosítani és kivonni a forgalomból a legveszélyesebb vegyi anyagokat. Ehhez azonban a REACH-nek kellően szigorúnak kell lennie és az EU döntéshozóinak meg kell mutatni a világnak, hogy a politika képes megvédeni bennünket a vegyi anyag szennyezéstől.

ELJÖTT A MEGMÉRÉTTETÉS NAPJA!!!

Első magyar Halas-Horgász Kispályás Focibajnokság!

2007. január 28-án (pénteken) a gödöllői Szent István Egyetem HALGAZDÁLKODÁSI TANSZÉKÉNEK szervezésében megrendezésre kerül ez első magyar halas-horgász kispályás focibajnokság. Minden hazai halgazdálkodással, halfeldolgozással, halkereskedelemmel, horgászattal, halas kutatással foglalkozó vállalkozás, intézmény, egyesület stb. nevezhet eme hazánkban ez idáig egyedülálló sporteseményre.

A halászléfőzéssel, illetve különböző halas termékek bemutatásával, kóstoltatásával egybekötött rendezvényre olyan halas cégek jelentkezését is várjuk, akik a sportolás mellett/helyett a gasztronómiai paletta szélesítésében is szívesen részt vennének.

Jelentkezési határidő január 13. (péntek), 16:00.

A nevezés, illetve a torna részleteiről további információ kapható Dr. Urbányi Bétől (urbanyi.bela@mkk.szie.hu), ill. Bokor Zoltántól (bokor.zoltan@mkk.szie.hu) a megjelölt email címen vagy a 06-28-522-000/1912 mellék telefonszámon.